

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/55/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319201132
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5319201132.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov senátu JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Anny Mihálikovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako rodičia, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matka F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, XXX XX Q., zastúpená JUDr. Michaelou Poláčkovou, LL.M., advokátkou so sídlom Palárikova 88, 022 01 Čadca, IČO: 42 071 828 a otec P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/XX, XXX XX G., zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 8P/15/2019-70 zo dňa 28. júna 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 8P/15/2019-70 zo dňa 28. júna 2019 vo výroku II., o uložení povinnosti otcovi maloletého P. prispievať na jeho výživu sumou 100,00 Eur mesačne k rukám matky, **m e n í t a k , ž e v ý ž i v n é s a n e u r č u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

V nenapadnutom výroku I., o schválení rodičovskej dohody, zostáva rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 8P/15/2019-70 zo dňa 28. júna 2019 **n e d o t k n u t ý .**

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd schválil rodičovskú dohodu uzavretú medzi rodičmi maloletého dieťaťa, podľa ktorej sa maloletý P. zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že každý z rodičov bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého po dobu jedného týždňa tak, že po prvýkrát odovzdá matka maloletého do striedavej osobnej starostlivosti otca v nedeľu od 15.00 hod. prvého párneho týždňa nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku do nedele do 15.00 hod. nasledujúceho týždňa. V období nasledujúcich sviatkov a prázdnin bude platiť táto osobitná úprava striedavej osobnej starostlivosti: Počas vianočných a novoročných sviatkov bude maloletý v osobnej starostlivosti matky každý nepárny rok od 24.12. od 8.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod. a každý párný rok od 30.12. od 18.00 hod. do 6.1. do 18.00 hod. nasledujúceho nepárneho roka a v osobnej starostlivosti otca každý párný rok od 24.12. od 8.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod. a každý nepárny rok od 30.12. od 18.00 hod. do 6.1. do 18.00 hod. nasledujúceho párneho roka. Počas veľkonočných prázdnin bude maloletý v osobnej starostlivosti matky každý párný rok od Veľkého piatku od 8.00 hod. do Veľkonočnej nedele do 18.00 hod. a každý nepárny rok vo Veľkonočný pondelok od 8.00 hod. do 18.00 hod. a v osobnej starostlivosti otca každý nepárny rok od Veľkého piatku od 8.00 hod. do Veľkonočnej nedele do 18.00 hod. a každý párný rok vo Veľkonočný pondelok od 8.00 hod. do 18.00 hod. Počas letných prázdnin bude každý z rodičov vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého po dobu dvoch týždňov, prvé dva týždne u matky a druhé dva týždne u otca. Maloletého odovzdá rodič, ktorý ho má v osobnej starostlivosti, tomu rodičovi, ktorý bude vykonávať osobnú starostlivosť v mieste bydliska odovzdávajúceho rodiča.

Odovzdávajúci rodič je povinný maloletého na výkon osobnej starostlivosti s druhým rodičom riadne pripraviť. Rodič, ktorý zmení adresu bydliska, je povinný bezodkladne túto skutočnosť oznámiť druhému rodičovi. V prípade, ak sa výkon osobnej starostlivosti z vážnych dôvodov nebude môcť zrealizovať, je každý z rodičov povinný bezodkladne oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi. V prípade, ak sa výkon osobnej starostlivosti neuskutoční z dôvodov na strane maloletého alebo niektorého z rodičov, má rodič, u ktorého nebol výkon osobnej starostlivosti zrealizovaný, právo na primeranú náhradu výkonu osobnej starostlivosti v rovnakom rozsahu. Rodič, ktorý nemá maloletého v osobnej starostlivosti, má právo ho navštevovať. Maloletého budú zastupovať v bežných veciach a spravovať jeho majetok obaja rodičia. Poberateľkou prídavku na dieťa a iných štátnych sociálnych dávok na maloletého bude matka. Nárok na daňový bonus na maloletého si uplatní otec (výrok I.). Otcovi maloletého dieťaťa uložil súd povinnosť prispievať na výživu maloletého syna P. sumou 100,00 Eur mesačne, vždy k 15-temu dňu v mesiaci vopred, k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku (výrok II.). Žiadnemu z účastníkov nepriznal súd právo na náhradu trov konania (výrok III.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že maloleté dieťa pochádza zo vzťahu rodičov, ktorí nie sú manželmi a ani v súčasnosti nežijú v spoločnej domácnosti, preto s poukazom na ust. § 36 ods. 1 Zákona o rodine bolo potrebné upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V priebehu konania sa rodičia dohodli na úprave starostlivosti o maloleté dieťa formou striedavej starostlivosti v týždenných intervaloch. Striedavá starostlivosť zabezpečuje dieťaťu primeraný kontakt s obidvoma rodičmi, rešpektuje práva dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Z vykonaného dokazovania nemal súd preukázanú žiadnu prekážku brániacu zvereniu maloletého dieťaťa do striedavej starostlivosti, pričom kolízny opatrovník odporučil rodičovskú dohodu ohľadom zverenia maloletého dieťaťa do striedavej starostlivosti oboch rodičov schváliť, pretože je v záujme maloletého, keďže dieťa má vyvinutý citovaný vzťah k obojmu rodičom. Súčasťou rodičovskej dohody bola aj úprava striedavej osobnej starostlivosti rodičov počas sviatkov a prázdnin s tým, že rodič, ktorý nemá maloletého v osobnej starostlivosti, má právo ho navštevovať. S poukazom na výsledky vykonaného dokazovania súd mal za to, že rodičovská dohoda v znení tak, ako je uvedená vo výroku I. rozsudku, je v záujme maloletého dieťaťa, a preto ju schválil s poukazom na ust. § 36 ods. 1 v spojení s § 24 ods. 1, 2, 3, 4 Zákona o rodine.

3. S výrokom o úprave starostlivosti o maloleté dieťa formou striedavej osobnej starostlivosti je spojené konanie o výživnom (§ 62 ods. 6 Zákona o rodine). Rodičia však nedospeli k dohode ohľadom výživného, keď otec požadoval pri tejto forme osobnej starostlivosti o dieťa výživné neurčovať, na strane druhej však matka požadovala výživné na maloleté dieťa vo výške 100,00 Eur mesačne, dôvodiac rozdielnymi majetkovými pomermi. Kolízna opatrovníčka ponechala túto otázku na úvahu súdu. Vzhľadom na prezentované tvrdenia rodičov okresný súd vykonal dokazovanie vo vzťahu k výživnému na maloleté dieťa. Vychádzal z tvrdení oboch rodičov, ktoré považoval za nesporné, sčasti i preukázané. Matka tvrdila a preukazovala celkový príjem zhruba vo výške 540,00 Eur mesačne a celkové výdavky vo výške 895,00 Eur mesačne. Výdavky dieťaťa vo výške 490,00 Eur mesačne považoval súd i vzhľadom k veku dieťaťa za nadštandardné, niektoré z nich preto ponížil. Výdavky na hračky boli špecifikované až vo výške 50,00 Eur mesačne, čo súd nepovažoval za nevyhnutný výdavok. Pokiaľ ide o oblečenie, vo vzťahu k nemu matka sama uviedla, že dieťa je zvyknuté na značkové oblečenie, ktoré si mohli predtým, vzhľadom k príjmu otca, dovoliť. Tento výdavok súd ponížil na sumu 60,00 Eur mesačne, ktorá je zároveň sumou zhodnou so sumou uvedenou k tomuto výdavku otcom dieťaťa, ktorý nesporne väčšinu týchto výdavkov donedávna platil. Pokiaľ ide o výdavok na škôlku tvrdý vo výške 50,00 Eur mesačne, nesporné bolo, že tento doposiaľ uhrádzal otec s tým, že rodičia sa dohodli, že na tomto sa budú podieľať obaja rovnako, preto súd v danom prípade tento výdavok rozdelil na polovicu. Pri takejto úprave výdavkov zo strany súdu došiel k záveru, že mesačné výdavky dieťaťa, ktoré posúdil ako výdavky nevyhnutné, predstavujú 395,00 Eur mesačne (190,00 Eur bývanie, 100,00 Eur strava, oblečenie 60,00 Eur, lieky, hygiena 20,00 Eur, škôlka 25,00 Eur), a teda každý z rodičov by mal hradiť polovicu, t.j. 197,50 Eur (395,00 Eur : 2). Približne túto sumu (180,00 až 200,00 Eur) otec dieťaťa po celý čas i ku dňu rozhodovania súdu nesporne uhrádzal. Sama matka sa na pojednávaní vyjadrila, že pokiaľ otec uhrádzal výživné vo výške 180,00 Eur mesačne, postačovalo jej to pokryť spolu s jej príjmom všetky jej mesačné výdavky, vrátane výdavkov na dieťa. Súd však vzhľadom k tomu, že rodičia sa dohodli na striedavej rodičovskej starostlivosti, keď je zrejmé, že polovicu mesiaca sa bude dieťa nachádzať v starostlivosti otca, túto sumu ešte vydalil dvoma, pričom získal sumu 98,75 Eur. Táto suma približne zodpovedá matkou požadovanému výživnému 100,00 Eur. Suma 100,00 Eur zároveň predstavuje polovicu nákladov na dieťa, ktoré doteraz otec uhrádzal. Suma 180,00, resp. 200,00 Eur nesporne postačovala na úhradu

výdavkov na syna, avšak za iného skutkového stavu, pretože výdavky boli špecifikované za obdobie, v ktorom matka s dieťaťom žili spolu s otcom v spoločnej domácnosti. Došlo však k zmene, matka s dieťaťom sa odsťahovali, v súvislosti s čím matke vznikol nový výdavok titulom nájomného, ktorý súd pri rozhodovaní ako dôvodný, nevyhnutný, zohľadnil. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam súd návrhu matky v tomto smere vyhovel, považoval ho za dôvodný a zároveň súladný so záujmami maloletého dieťaťa. Podľa názoru súdu je toto výživné v schopnostiach a možnostiach otca, pričom vychádzal z potenciality príjmov na strane otca, ktorý tvrdil, že podnikateľskú činnosť ukončil, avšak toto tvrdenie mal súd vyvrátené aktuálnym výpisom zo živnostenského registra. Súd mal za to, že otec bez dôležitého dôvodu vzdal sa výhodného zamestnania, resp. príjmu, ktorý dosahoval. Otec je vyučený v odbore automechanik, jeho zdravotný stav je dobrý, a teda nič mu nebráni v tom, aby podnikateľskú činnosť vykonával, prípadne počas tých dvoch týždňov, počas ktorých bude dieťa v starostlivosti matky. Súčasný príjem otca tvrdený vo výške 720,00 Eur v čistom predstavuje z pôvodne dosahovaného príjmu (3.000,00 až 3.500,00 Eur) len 22,15 %. Uvedené nemôže byť v záujme maloletého dieťaťa aj napriek tvrdeniu otca, že táto zmena uňho nastala z dôvodu, že sa chce starať o syna. Táto okolnosť však nemôže byť sama o sebe spôsobilou vylúčiť potrebu prihliadania na potencialitu príjmu u povinného rodiča. Prvoradý je záujem dieťaťa, a preto za čas, keď sa dieťa bude nachádzať v starostlivosti matky, súd ustálil, že je v záujme dieťaťa, aby otec prispieval na jeho výživu. Pri svojom rozhodovaní okresný súd vychádzal z ust. § 62 ods. 1, 2 a 6, ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

4. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa, ktorý žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že výška výživného počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov sa neurčuje. Dal do pozornosti, že vo svojom vyjadrení zo dňa 10.06.2019 domáhal sa zverenia maloletého P. do jeho osobnej starostlivosti s tým, že matke bude uložená povinnosť platiť výživné na maloleté dieťa. Na pojednávaní v záujme maloletého dieťaťa súhlasil so zverením maloletého P. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Napriek tomu, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, od 01.06.2019 uhrádzal výdavky na materskú škôlku, vrátane stravy, prispieval matke na výživu maloletého sumou 180,00 až 200,00 Eur mesačne, v prípade ak matka s maloletým P. niečo potrebovali, otec tieto výdavky uhradil. Tieto výdavky uhrádzal otec bez nároku na kompenzáciu zo strany matky. Matka na pojednávaní zavádzala súd tvrdením, že jej jediným príjmom zo závislej činnosti je mzda vo výške 518,70 Eur a suma 24,34 Eur ako prídavok na dieťa. Tieto informácie však nezodpovedajú realite, nakoľko matka mala v čase rozhodovania súdu platnú pracovnú zmluvu uzatvorenú so zamestnávateľom INDEX NOSLUŠ, s.r.o. so sídlom v Bratislave a pre túto spoločnosť pracuje aj naďalej. Požiadavka matky na platenie výživného je čisto zištná, sledujúca záujmy matky a nemôže byť v záujme práva syna na výživné. Rovnako matka uviedla nepravdivé informácie, keď tvrdila, že v podnájme býva sama. Táto skutočnosť sa nezakladá na pravde, pretože matka so svojim priateľom žijú v spoločnej domácnosti, matka využíva jeho osobné motorové vozidlo. Na tieto skutočnosti reagoval aj kolízny opatrovník, ktorý vo svojej výpovedi uviedol, že matka síce majetok nemá, býva v podnájme, ktorý platí, avšak má priateľa, ktorý by jej mal prispievať. S poukazom na ust. § 62 ods. 6 Zákona o rodine dal do pozornosti, že okresný súd sa odchyľil od citovaného ustanovenia zákona, čím poprel jeho význam, pokiaľ ide o dôvodnosť priznania výšky výživného pri rovnakej osobnej starostlivosti oboch rodičov, čo odôvodnil len potencialitou príjmu otca. Súd nechal do úvahy vyjadrenia otca, v ktorom odôvodnil zmenu majetkových pomerov predovšetkým z dôvodu, že bolo v jeho záujme vychovávať syna, pričom toto nebolo možné, ak odchádzal do zahraničia na dva až tri mesiace. Otec si je vedomý zníženia svojej životnej úrovne, rovnako aj následkov, ktoré z nej vyplývajú, avšak ukončenie podnikania nemožno považovať zo strany otca za zištné. Pri rozhodovaní súd vychádzal z príjmu otca, ktorý dosahoval v minulosti vo výške 3.000,00 až 3.500,00 Eur, avšak nebral do úvahy náklady vo výške 2.000,00 Eur. Po návrate na Slovensko otec v záujme stability príjmu ukončil podnikateľskú činnosť a našiel si zamestnanie vo firme Slovak Expedition, s.r.o. ako vodič. V uvedených súvislostiach nemožno potom pri rozhodovaní neprihliadať aj na takéto počiny otca, ktorý kladie záujmy maloletého dieťaťa na prvé miesto. Zdôraznil, že majetkové pomery otca nie sú diametrálne odlišné od životnej úrovne matky maloletého. Schopnosti a možnosti sú u oboch rodičov obdobné, a teda matka je schopná zabezpečiť všetky základné potreby maloletého v období, keď bude dieťa v jej osobnej starostlivosti, a to aj bez toho, aby otec uhrádzal výživné, a tým jej dodatočne prispieval. Matka má stabilné zamestnanie, žije v partnerskom vzťahu a nežije vo finančnej núdzi ani tiesni. Vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletého P. v porovnaní s jeho možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi, je výživné stanovené prvoinštančným súdom na sumu 100,00 Eur mesačne s poukazom na znenie schválenej

rodičovskej dohody o striedavej osobnej starostlivosti, neprimerané. K odvolaniu pripojil kópiu pracovnej zmluvy matky v spoločnosti INDEX NOSLUŠ, s.r.o. so sídlom v Bratislave na pozíciu predavač - pokladník s nástupom do zamestnania dňom 15.05.2019. Ďalej pripojil potvrdenie o ukončení svojho podnikania dňom 04.07.2019.

6. Matka vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadala rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť a priznať náhradu trov konania. Namietala skutkové tvrdenia otca, že má ďalší príjem na základe pracovnej zmluvy so zamestnávateľom INDEX NOSLUŠ, s.r.o. Matka vykonávala prácu pre zamestnávateľa len príležitostne ako brigádnu výpomoc cez víkendy, ale túto nevykonáva, odkedy sa zamestnala v spoločnosti Hanes Global Supply Chain Slovakia, a.s. Taktiež poprela tvrdenia otca, že v prenajatom byte žije s novým priateľom, ktorý by jej mal prispievať na náklady spojené s bývaním. Tieto tvrdenia otec vyslovil len v hypotetickej rovine, a preto ich označila za irelevantné. Konštatovala, že súd prvej inštancie správne vychádzal z potenciality príjmov na strane otca pokiaľ sa aktuálne zamestnal ako vodič s mesačným príjmom 730,00 Eur a vzdal sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že po prešetrení pomerov u oboch rodičov zistil, že obaja rodičia sú schopní sa postarať o svoje dieťa a neboli zistené žiadne nedostatky v ich starostlivosti. Citová väzba dieťaťa je vyvážená k obom rodičom. Pokiaľ ide o vyjadrenie otca ohľadom výpovede kolízneho opatrovníka na pojednávaní, zdôraznil, že kolízny opatrovník ponechal výšku výživného na úvahe súdu. Súd zvažil potencialitu príjmov otca a matky, a teda rozhodnutie súdu je v záujme maloletého dieťaťa.

8. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky v podaní zo dňa 06.09.2019 uviedol, že zotráva na dôvodoch svojho odvolania s tým, že správanie matky je účelové a sleduje primárne jej záujmy. V ďalšej časti len zopakoval svoje tvrdenia uvádzané v odvolaní.

9. Vyjadrenie otca bolo doručené právnej zástupkyňi matky dňa 20.09.2019, na ktoré písomne nereagovala. Na vyjadrenie otca taktiež nereagoval kolízny opatrovník maloletého dieťaťa, vyjadrenie otca mu bolo doručené dňa 19.09.2019.

10. Na doručené vyjadrenie kolízneho opatrovníka k odvolaniu otca nereagoval právny zástupca otca, ani právna zástupkyňa matky.

11. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario postupom podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 CSP) preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 CMP, pričom nie je viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle § 66 CMP a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o výživnom pre maloleté dieťa podľa § 388 CSP s použitím § 2 ods. 1 CMP zmenil tak, že výživné sa neurčuje. V časti úpravy striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloletého P. formou schválenej rodičovskej dohody zostal rozsudok okresného súdu vo výroku I. nedotknutý.

12. Predmetom konania v posudzovanej veci je určenie výživného pre maloleté dieťa súdom, keď zároveň súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou sa maloletý P. zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že každý z rodičov má dieťa v osobnej starostlivosti pol mesiaca (otec každý nepárny týždeň v roku a matka každý párny kalendárny týždeň v roku), počas letných prázdnin bude každý z rodičov vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého po dobu dvoch týždňov (prvá dva týždne u matky a druhé dva týždne u otca), rovnomerné je aj striedanie osobnej starostlivosti počas vianočných, resp. veľkonočných prázdnin a sviatkov.

13. Výroky rozsudku súdu prvej inštancie, ktorými schválil rodičovskú dohodu o zverení maloletého P. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, neboli napadnuté odvolaním, odvolaním bol napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o výživnom pre maloleté dieťa.

14. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutočný stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, avšak prejednanú vec nesprávne právne posúdil.

15. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu alebo sice aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval a napokon právnu normu sice správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (z rozhodnutia NS SR 2MCdo/4/2009).

16. Závery vyslovené okresným súdom v otázke určenia výživného pre maloleté dieťa nepovažoval súd druhej inštancie za súladné s platnou a účinnou právnou úpravou.

17. Zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov sa prejavuje aj vo vyživovacej povinnosti rodičov. Podľa ust. § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Striedavá osobná starostlivosť znamená, že dieťa žije striedavo s každým z rodičov v určitom pravidelnom časovom intervale. Zákon nechápe ako pravidlo, že sa výživné neurčí. Toto riešenie je jednou z možných alternatív, avšak súd môže rozhodnúť aj inak, a to po zistení všetkých relevantných skutočností a významných okolností pre rozhodnutie (vyhľadávací princíp). Na určenie výšky výživného pre dieťa v striedavej starostlivosti majú vplyv všetky faktory a okolnosti rozhodné pre určenie výživného (aktuálne príjmy oboch rodičov v čase rozhodovania, majetkové pomery, počet vyživovacích povinností, náklady na výživu maloletého dieťaťa). Až po tom, čo si súd ustáli, aká čiastka predstavuje mesačné potreby dieťaťa, môže rozhodnúť o tom, v akom pomere medzi rodičov plnenie tejto vyživovacej povinnosti rozdelí. Jedným z možných variantov je rozdelenie takto zosumarizovaných nákladov na dieťa medzi rodičov v pomere, vyplývajúcom najmä z ich možností, schopností a majetkových pomerov a s ohľadom na dĺžku času, ktorý sa bude každý z rodičov o dieťa osobne starať. Výnimočne môže súd rozhodnúť aj tak, že výživné neurčuje.

18. Zákon o rodine v ust. § 62 a nasl. upravuje základné pravidlá pre určenie výšky výživného na dieťa. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného rodiča musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Snaha povinného znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkolvek) neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potencialných príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a pod.). V zmysle § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Okrem toho v zmysle ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Aplikačná prax vymedzila odôvodnené potreby dieťaťa ako náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Odôvodnené potreby je nevyhnutné individualizovať z hľadiska konkrétnych potrieb, ktoré sú závislé od zdravotného stavu dieťaťa, od jeho veku, duševnej a telesnej vyspelosti, povolania a pod. Budú to teda potreby pravidelné, nepravidelné a náhodné. Ďalej sú odôvodnené potreby ohraničené schopnosťami, možnosťami, majetkovými pomermi povinného, ako aj vymedzením rozsahu výživného pri jednotlivých druhoch vyživovacej povinnosti. V zmysle ust. § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine prihliada sa na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

20. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťaťa. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je tak smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča (§ 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine).

Miera životnej úrovne rodiča je objektívne zistiteľná rôznymi dôkazmi. Môže ju preukazovať napr. výška mesačných nákladov rodiča, a to v súhrne, ale aj v jednotlivých položkách.

21. Pokiaľ ide o náklady na výživu maloletého dieťaťa ustálené súdom prvej inštancie a podrobne uvedené v bode 11. odôvodnenia napadnutého rozsudku, tieto účastníci v odvolacom konaní nespochybňovali. Medzi účastníkmi zostalo sporným, či pri dohodnutej striedavej osobnej starostlivosti rodičov v rovnakom rozsahu je dôvodné pristúpiť k určeniu výživného. Matka požadovala výživné v rozsahu 100,00 Eur, keďže vychádzala z príjmu otca vo výške 3.000,00 až 3.500,00 Eur dosahovaného prácou v zahraničí. Okresný súd akceptoval návrh matky a vychádzal z potencionálneho príjmu otca, keďže v súčasnosti jeho zárobok dosahuje výšku 720,00 Eur brutto.

22. Odvolací súd, vychádzajúc zo zisteného stavu súdom prvej inštancie, mal za to, že v konkrétnostiach prejednáwanej veci nie je dôvodné vychádzať z potencionálneho príjmu otca, ale z reálne dosahovaného príjmu v čase rozhodovania súdu.

23. Je pravdou, že otec maloletého dieťaťa pracoval ako živnostník prevažne v zahraničí so zárobkom 3.000,00 až 3.500,00 Eur, kde náklady za nájom apartmánu, auta, platby energií dosahovali výšku až 2.000,00 Eur. Počas tohto obdobia otec zo svojho príjmu uhradil všetky náklady na domácnosť a dieťa, matke dieťaťa prispieval ešte sumou 600,00 až 700,00 Eur mesačne. Finančne teda zabezpečoval chod domácnosti, ako aj potreby maloletého dieťaťa. Prácu v zahraničí ukončil v marci 2019 z dôvodu ukončenia projektu a bezprostredne na to si začal hľadať prácu na Slovensku, aby čo najviac času mohol venovať výchove syna. Medzi rodičmi opakovane vznikali nezhody ohľadom financovania a starostlivosti o syna, preto otec podal návrh v apríli 2019 na určenie výživného pre dieťa v sume 180,00 Eur mesačne. Už v tomto období uhradil všetky potreby maloletého dieťaťa, ktoré sumárne dosahovali výšku 300,00 Eur mesačne (poplatky v škôlke 50,00 Eur, oblečenie cca 60,00 Eur, strava 80,00 Eur, kozmetika 10,00 Eur, výlety a hračky 100,00 Eur). Matka opustila spoločnú domácnosť 02. júna 2019, odsťahovala sa ku svojim rodičom, následne si prenajala zariadený dvojizbový byt, za ktorý platí mesačne 380,00 Eur. Otec zostal bývať v byte, ktorý je jeho vlastníctvom. Zo svojho platu hradí hypotéku 196,52 Eur, náklady na byt 180,00 Eur, elektrina 40,00 Eur, internet 30,00 Eur, strava 150,00 Eur, oblečenie 50,00 Eur, kozmetika 15,00 Eur, telefón 35,00 Eur, životné poistenie 20,59 Eur. V konaní pred súdom prvej inštancie otec avizoval, že ukončil podnikanie a ubudli mu tak výdavky na zdravotné poistenie v sume 70,00 Eur. Z podaného odvolania vyplynulo, že podnikateľskú činnosť otec ukončil oficiálne dňa 04.07.2019. Pokiaľ ide o majetkové pomery otca, tieto sú priaznivejšie v tom smere, že vlastní byt, ktorý však musí formou hypotéky splácať. Jedná sa teda o výdavok, ktorý je akceptovateľný pri zohľadnení celkových životných nákladov otca. Matka svoje bytové pomery po odchode z domácnosti otca riešila formou nájomného bývania za dohodnutý nájom. Obaja rodičia sú zárobkovo činní a obaja majú vyživovaciu povinnosť len k maloletému P..

24. Vychádzajúc z citovaného ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, v konaní nebolo zistené a preukázané, že otec sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania a zárobku, či majetkového prospechu, a teda nebol dôvod vychádzať pri určení výživného z potencionálneho príjmu otca, ktorý dosahoval v čase prác v zahraničí. Otec sa plneniu zákonnej vyživovacej povinnosti nebráni, ani v minulosti nebránil, bez rozhodnutia súdu uhradil všetky náklady na výživu maloletého syna. K ukončeniu prác v zahraničí došlo už v čase, kedy rodičia ešte žili v spoločnej domácnosti, teda nemožno tvrdiť, že sa jedná o účelové konanie otca v záujme zníženia rozsahu výživného na čo najmenšiu mieru. Záujmu otca podieľať sa na výchove a výžive syna svedčí aj skutočnosť, že dieťa bude rovnomerný čas u oboch rodičov v rámci striedavej osobnej starostlivosti.

25. Krajský súd, vychádzajúc zo zákonných kritérií pre určenie výživného na maloleté dieťa, a to odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, tiež schopností, možností a majetkových pomerov každého z rodičov, ustálil, že v danom prípade nie je dôvod na určenie vyživovacej povinnosti niektorému z rodičov, a preto rozsudok okresného súdu zmenil tak, že výživné na maloleté dieťa neurčil. V konaní neboli preukázané zásadné rozdiely v majetkových a finančných možnostiach oboch rodičov. Obaja rodičia budú zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, a teda každý z rodičov bude hradiť potreby dieťaťa v čase, keď bude dieťa v jeho osobnej starostlivosti. Rodičia jednak osobnou starostlivosťou a zo svojich príjmov, ako aj naturálnou formou budú splácať časť svojej vyživovacej povinnosti voči maloletému P.. Náklady na výživu dieťaťa s pribúdajúcim vekom budú narastať, pribudnú

výdavky v súvislosti so záujmovou činnosťou, a preto v aktuálnom období, vzhľadom na príjmové pomery a životnú úroveň oboch rodičov nie je možné stanoviť výživné tak, ako to požadovala matka v konaní.

26. O nároku na náhradu a o výške trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) rozhodol krajský súd podľa § 58 CMP s použitím § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 2 CSP tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, keďže v danom prípade nevzhliadol žiadne okolnosti prejednávaneho prípadu, pre ktoré by bolo namieste aplikovať ust. § 55 CMP.

27. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.